

СТАНОВИЩЕ
за дисертационен труд на тема
ИНОВАТИВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ В ПОДГОТОВКАТА НА
ДЕЦАТА ЗА УЧИЛИЩЕ

Докторант: *Маринка Чанева Иванова*

Форма на обучение: *редовна*

за присъждане на образователната и научна степен **доктор**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика

Докторска програма: *Предучилищна педагогика*

Автор на становището: *доц. д-р Красимира Атанасова Димитрова,*

Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“

1. Представяне на процедурата и кандидата

Становището е изготвено на основание заповед № № РД-16-270/17.12.2025 г. на Ректора на ШУ "Епископ Константин Преславски", определяща състава на научното жури за придобиване на ОНС "доктор" от Маринка Чанева Иванова - докторант в докторска програма Предучилищна педагогика, професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование 1. Педагогически науки.

Дисертационният труд е разработен в Педагогически факултет на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, катедра „Предучилищно и начално образование“. Докторантът Маринка Чанева Иванова е зачислена в редовна форма на обучение от 01.02.2022 г. със срок на обучение три години. Научен ръководител е проф. д-р Виолета Иванова Кюркчийска.

С решение на катедрения съвет трудът е обсъден и насочен за публична защита. Представени са всички изискуеми документи съгласно нормативната уредба. Докторантката изпълнява националните минимални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Налице са научни публикации по темата на дисертацията.

Маринка Чанева Иванова има дългогодишен практически педагогически опит като учител в детска градина, което осигурява стабилна връзка между теоретичните постановки и педагогическата практика.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертационния труд е изключително актуална в контекста на дигитализацията на образованието и необходимостта от осъвременяване на предучилищната педагогика.

Проблемът за подготовката на децата за училище е сред водещите теми в съвременната предучилищна педагогика, тъй като той е пряко свързан с успешната адаптация на детето към училищната среда и с бъдещото му образователно развитие. В условията на динамично развиващо се общество, характеризиращо се с дигитализация, бърз технологичен напредък и

трансформация на образователните модели, необходимостта от обновяване на педагогическите подходи в детската градина става все по-осезаема.

Съвременните деца израстват в технологично наситена среда, в която дигиталните инструменти са естествена част от ежедневието им. Това променя начина, по който те възприемат информация, учат и взаимодействат със света. Предучилищното образование е изправено пред предизвикателството да интегрира иновативни образователни технологии по начин, който не само съответства на възрастовите особености на децата, но и подпомага формирането на ключови компетентности, свързани с училищната готовност.

Особено значима е необходимостта от създаване на педагогическа среда, която стимулира познавателната активност, критичното мислене, комуникационните умения и социалната адаптация на детето. В този контекст иновативните образователни технологии не са само технически средства, а педагогически инструменти за изграждане на нов тип учебно взаимодействие, основано на активност, творчество и преживелищно учене.

Актуалността на дисертационното изследване се определя и от стремежа към осигуряване на плавен преход между детската градина и училището. Подготовката за училище не се свежда единствено до усвояване на знания, а включва формиране на цялостна готовност – когнитивна, социална, емоционална и поведенческа. Изследването на възможностите на иновативните технологии да подпомогнат този процес има както научна, така и висока практическа стойност.

Дисертационният труд отговаря на актуалните образователни политики, насочени към дигитална компетентност, STEM ориентация и модернизация на предучилищното образование. Той предлага модел за педагогическа практика, който съчетава научни постановки и реални приложни решения, което определя неговата значимост за съвременната образователна система.

3. Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 223 страници и е структуриран в увод, три глави, изводи, заключение, приноси, литература и приложения. Онагледен е с таблици, фигури и диаграми. Използваната литература включва български и чуждестранни източници.

Първата глава представя задълбочен теоретичен анализ на проблема – училищната готовност, особеностите на предучилищното образование и възможностите на иновативните технологии.

Втората глава описва дизайна на изследването, методологията и експерименталната организация.

Третата глава съдържа анализ на емпиричните резултати, доказващи ефективността на приложените технологии.

Работата се отличава с ясна логика, последователност и добра методологична обосновааност.

Структурата на дисертационното изследване съответства на изискванията за този вид научен труд. Дисертацията е структурирана в увод, три глави, изводи, заключение, приноси,

литература и приложения. Общият обем на труда е 223 стандартни страници, от които 205 страници основен текст и 16 страници приложения. Изследването е онагледено с 14 таблици, 63 фигури и 18 диаграми.

Докторантката е извършила задълбочен анализ на основните понятия, свързани с училищната готовност и внедряването на иновативни образователни технологии в предучилищното образование. Теоретичният обзор обхваща 84 научни източника на български и чужд език с доказана научна стойност. Анализът на литературните източници е изграден логически, използван е системен подход и са направени аргументирани изводи.

С извършения теоретичен анализ докторантката демонстрира задълбочено познаване на педагогическите основи на предучилищното образование, на концепцията за училищната готовност и на съвременните тенденции в използването на образователни технологии. Разгледани са особеностите на прехода от детската градина към училище, ролята на компетентностния подход и възможностите на дигиталните ресурси за формиране на устойчиви знания, умения и нагласи у децата.

Особено внимание е отделено на приложението на конкретни иновативни технологии – многомишковата система Envision, роботизираните играчки Bee-Bot и STE(A)M подхода. Авторката аргументирано обосновава тяхната педагогическа стойност и възможностите им за интеграция в образователната практика в четвърта възрастова група.

Методологията на дисертационния труд е изградена върху педагогически експеримент, реализиран в три етапа – констатиращ, обучаващ и заключителен. Разработен е авторски модел за внедряване на иновативни образователни технологии в процеса на подготовка на децата за училище. Емпиричното изследване включва ясно формулирани критерии и показатели за оценяване на постиженията на децата, диагностичен инструментариум и статистическа обработка на резултатите.

Използваните методики осигуряват надеждност на получените данни и позволяват обективен анализ на ефективността на приложените педагогически решения. Експерименталната част е богато онагледена и подкрепя направените анализи и изводи.

Направените изводи коректно отразяват състоянието на изследвания проблем и логично водят до формулирането на научните приноси на труда.

4. Характеристика на автореферата

Авторефератът съответства на дисертационния труд и съдържа всички изискуеми елементи.

Авторефератът коректно отразява съдържанието, структурата и основните резултати от дисертационния труд. Той е изготвен в съответствие с изискванията за този тип научни разработки и представя ясно целта, обекта, предмета, хипотезата, задачите и методологията на изследването.

В автореферата са синтезирани представени теоретичните основания на изследването, дизайнът на експерименталната работа, анализът на резултатите и изведените приноси.

Текстът е структуриран логично, написан е в научен стил и осигурява пълна представа за съдържанието и значимостта на дисертационния труд.

Авторефератът изпълнява своето предназначение – да запознае научната общност с основните идеи и постижения на изследването и съответства напълно на дисертационния труд.

5. Научни приноси

Дисертационният труд съдържа съществени научни и научно-приложни приноси, които разширяват теоретичното познание и обогатяват педагогическата практика в областта на предучилищното образование.

На теоретично равнище принос представлява систематизирането и концептуалното осмисляне на проблема за училищната готовност в контекста на съвременните образователни технологии. Изследването надгражда съществуващите научни постановки чрез интегриране на компетентностния подход с иновативни педагогически решения, насочени към формиране на устойчиви знания, умения и нагласи у децата от четвърта възрастова група.

Авторката разработва цялостна научна рамка за прилагане на иновативни образователни технологии в подготовката за училище, в която технологичните средства са интерпретирани не като самоцел, а като инструмент за активизиране на познавателната дейност, стимулиране на творческото мислене и развитие на социални и комуникативни компетентности.

Съществен научно-приложен принос е създаването и апробирането на авторски педагогически модел за внедряване на многомишкова система Envision, роботизирани играчки Bee-Bot и STE(A)M подход в образователния процес. Моделът е теоретично обоснован, експериментално проверен и доказва своята ефективност чрез емпирични данни.

Разработеният диагностичен инструментариум представлява самостоятелен принос, тъй като предлага критерии и показатели за проследяване на постиженията на децата и оценка на нивото на готовност за училище. Този инструментариум има потенциал за приложение в реалната педагогическа практика.

Емпиричните резултати от изследването доказват положителното влияние на иновативните технологии върху усвояването на програмното съдържание, устойчивостта на знанията и формирането на компетентности. По този начин дисертацията предоставя научно аргументирана основа за модернизиране на предучилищното образование.

Научните приноси на труда имат както теоретична стойност, така и ясно изразена практическа насоченост. Те могат да бъдат използвани при разработване на образователни програми, методически ръководства и модели за иновативна педагогическа практика.

6. Публикации и участия в научни форуми

Списъкът с публикации по дисертацията съдържа 3 заглавия, всички авторски, публикувани в нерепублицирани издания с научно рецензиране. Публикациите са тематично свързани с дисертационното изследване и представят отделни негови аспекти, като

проследяват развитието на научната проблематика и приложението на иновативни образователни технологии в предучилищната педагогическа практика.

Докторантката участва в научни форуми и педагогически инициативи, свързани с внедряване на иновативни технологии в обучението в детската градина, което допринася за популяризиране на резултатите от изследването и за връзката между теория и практика.

7. Критични бележки, препоръки, въпроси

Дисертационният труд може да бъде разширен чрез бъдещи изследвания в различни образователни контексти и възрастови групи, както и чрез по-широко внедряване на разработените методики.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд на тема с автор Маринка Чанева Иванова отговаря на изискванията за научно изследване за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Темата е актуална, разработката е методологично издържана, приносите са значими и приложими в практиката.

На основание изложеното **предлагам** на уважаемото научно жури да присъди на Маринка Чанева Иванова образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование **1. Педагогически науки**, Професионално направление **1.2. Педагогика** по докторска програма „Предучилищна педагогика“.

Дата: 12.02.2026 г.
гр. Бургас

Член на научното жури:

(доц. д-р Красимира Димитрова)

